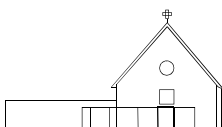

JOSEF

INNEHÅLL

Josefs liv	2
Sammanfattning	6

JOSEF

(Lars Mörling 2019)

Jakob var gift med Lea och Rakel. Lea hade en slavinna som hette Silpa och Rakel hade en som hette Bilha. På den tiden kunde hustrun få barn genom sin slavinna. Jakobs tolv söner föddes av Lea, Rakel, Silpa och Bilha. De första elva sönerna föddes i Haran (sydöstra Turkiet), när Jakob arbetade för sin morbror Laban. Josef föddes som Jakobs elfte son och han var Rakels första son (1Mos 30:22-24).

Familjen återvände till Kanaans land och strax efter det dog Josefs mamma Rakel nära Betlehem, när hon födde lillebror Benjamin.

Inte så långt därefter dog Jakobs pappa Isak. Han begravdes i familjegraven i Hebron, där Jakobs mamma Rebecka var begravd. Jakobs farfar och farmor Abraham och Sara, var de som först begravdes där.

Jakob bosatte sig med sin familj i Hebron. Jakob älskade Josef mer än alla hans bröder och han gav

honom en speciell livklädnad. Hans bröder blev avundsjuka på Josef, eftersom de märkte att Jakob favoriserade honom. När Josef var sjutton år gammal fick han en dröm som han berättade för bröderna: *"Han sade till dem: 'Hör vilken dröm jag har haft. Vi var och band kärvar på åkern. Då reste sig min kärve upp och blev stående, och era kärvar ställde sig runt omkring och bugade sig för min kärve.'"* (1Mos 37:6-7). Nu var bröderna inte bara avundsjuka, de började dessutom hata Josef. Strax därefter fick han en liknande dröm: *"...Jag drömde att solen och månen och elva stjärnor bugade sig för mig."* När han berättade detta för sin far och sina bröder, tillrättavisade hans far honom och sade: *"Vad är det för en dröm du har haft? Skulle jag och din mor och dina bröder komma och buga oss ner till jorden för dig?"* (1Mos 37:9-10). Till och med Jakob tyckte att det var en väl magstark dröm, men han la drömmen på minnet.

Josefs bröder drev familjens fårhjordar norrut till Shekem (dagens Nablus) för att hitta bra betesmarker. Jakob skickade iväg den unge Josef till bröderna för

Ett enormt monument som byggdes av Herodes den store över gravarna i Hebron.

att få reda på hur gick för dem. Josef kom till Shekem och fick veta att bröderna gått längre norrut, till Dotan. När bröderna fick se Josef med sin fina livklädnad ville några av dem döda honom. De tog fast Josef, slet av honom livklädnaden och kastade ner honom i en torrlagd brunn.

Till slut sålde de Josef som slav till några midjanitiska köpmän som passerade på sin väg till Egypten.

Bröderna doppade den fina

livklädnaden i blodet av ett djur som de slaktat. De skickade iväg livklädnaden till Jakob och med påståendet att de hittat den helt nedblodad. Jakob drog slutsatsen att hans älskade son Josef hade dödats av ett vilddjur.

Josef såldes slutligen av köpmännen som slav till Potifar, som var hovman till farao. Men Herren var med Josef (1Mos 39:3) och han fick stort ansvar över de andra slaverna i Potifars hushåll. Potifars fru försökte förföra Josef men han var trogen mot både Potifar och Gud. Men slutligen blev han falskt anklagad av Potifars fru, att det istället var han som hade försökt förföra henne. Det ledde till att Josef oskyldigt kastades i fängelse och där satt han i två år.

Ängarna framför Tel-Dotan.

Men Herren var med Josef i fängelset (1Mos 39:21) och han fick ett ansvar för sina medfångar. Faraos hovmästare och bagare hamnade i onåd hos sin herre och sattes i fängelset. De hade en gång varsin dröm. Josef fick uttydningen till deras drömmar från Gud. Uttydningen innebar att hovmästaren skulle, efter tre dagar, återfå sin plats hos farao. Bagaren däremot skulle avrättas efter tre dagar och det hände precis så. Josef bad hovmästaren att lägga ett gott ord för honom hos farao, så att han skulle bli utsläppt ur fängelset. Men hovmästaren glömde snart bort Josef och hans situation.

En dag fick farao en dröm som gjorde starkt intryck på honom. Han drömde om sju feta fina kor och sju magra ynkliga kor. De magra åt upp de feta, men de var lika magra som förut. Han drömde dessutom om sju feta fina ax på ett strå och sju torra små ax. De torra axen åt upp de feta men var lika ynkliga ändå. Faraos drömtydare kunde inte ge en tillfredsställande uttydning på drömmarna. Då kom hovmästaren ihåg att det satt en man i faraos fängelse som kunde tyda drömmar. Josef fördes till farao och han förklarade att Gud kunde ge den sanna uttydningen av faraos drömmar. Josef sa att båda drömmarna hade samma budskap. Det skulle komma sju år med stora skördar och därefter sju år med mycket svår torka. Josef föreslog att farao skulle samla in överflödet från de sju

feta åren i stora lador, så att de skulle täcka missväxten under de sju nödåren. Farao ansåg att det var ett lysande förslag och han satte Josef till att bli den som skulle överse hela detta stora projekt. Josef upphöjdes till rikets andre man efter farao.

Josef var 30 år när han stod inför farao (1Mos 41:46).

När han fick sina drömmar hemma i Kanaans land var han 17 år. Men det var först nu efter 13 långa år som man kunde ana att dessa drömmar skulle kunna infrias.

Målning med egyptier från faraonisk tid

Det kom mycket riktigt sju år med rika skördar och Josef samlade in 1/5 av skörden i stora lador. Därefter kom nödåren i hela regionen, även i Kanaans land där Josefs familj bodde. Jakob hade fått höra att det fanns gott om säd nere i Egypten. Han skickade bröderna till Egypten, alla utom den yngste sonen Benjamin. När bröderna kom inför Josef hade det gått 21 år och de kände inte igen den mäktige mannen som talade till dem genom tolk. Josef kände däremot igen sina bröder. Bröderna bugade sig djupt inför Josef (1Mos 42:6). Han anklagade dem för att vara spioner som kommit dit för att upptäcka svagheter i Egyptens försvar. Han höll långa förhör med bröderna om deras familj. Han fick veta att pappa Jakob levde och att det fanns en lillebror kvar i Hebron hos pappan. Josef förstod att Jakob aldrig skulle släppa iväg Benjamin till Egypten. Han ville så gärna träffa sin lillebror, som hade samma mamma som han själv. Josef sa att han inte litade på brödernas uppgifter och höll därför kvar Simeon som gisslan. De skulle inte få Simeon fri och inte heller få köpa säd från honom om inte Benjamin följde med nästa gång. Josef sa att det var först då som han kunde veta att de talat sanning. Bröderna for villrådiga hem och upptäckte till sin förskräckelse att pengarna som de köpt säden för låg överst i deras säckar.

Maten tog slut hos familjen i Hebron. Jakob sa till bröderna att resa till Egypten för att köpa säd. Men bröderna sa att de aldrig skulle få loss Simeon om de inte fick ta med sig Benjamin. Jakob vägrade först men Juda lovade att ta hand om Benjamin och föra honom tillbaka. Bröderna kom till Egypten med dubbel betalning och dyrbara gåvor i bagaget. När de överlämnade sina gåvor bugade de sig djupt inför den mäktige Josef (1Mos 43:26). Josef blev väldigt rörd när han träffade Benjamin efter 22 långa år, men han gav sig ändå inte till känna. Han bjöd dem på en stor middag med honom. Men Josef ville pröva deras

karaktär, för att se om de hade förändrats. De hade trots allt sålt honom som slav.

Josef gav sina tjänare befallning att fylla brödernas säckar med säd och att lägga allas pengar överst, som förra gången. Dessutom befallde han att hans egen silverbägare skulle läggas i Benjamins säck. När alla bröderna inklusive Simeon var på väg hem så befallde Josef sina tjänare att sätta efter bröderna. Den som hade Josefs silverbägare i sin säck skulle de föra tillbaka. Men inte bara Benjamin kom tillbaka utan alla bröderna kom. Judas var villig att fängslas i Benjamins ställe. Han sa att deras far Jakob inte skulle överleva om lillebror inte kom tillbaka. Då förstod Josef att bröderna hade förändrats och han beslöt att avslöja sin identitet. Det blev en ytterst dramatisk återförening. Trots att bröderna sålt Josef som slav så kunde han se Guds plan i allt som hänt och han sa till dem: *"Men Gud sände mig hit före er, för att låta er bli kvar på jorden och hålla er vid liv, till räddning för många. Det är alltså inte ni som sänt mig hit utan Gud..."* (1Mos 45:7-8).

Josef skickade hem bröderna med budskapet till sin far att han fortfarande var vid liv. Josef visste att fem nödår återstod, så han bad bröderna att övertyga Jakob om att flytta ner till honom i Egypten. Josef skickade med sådana enorma gåvor till sin familj att Jakob förstod att allt var sant och att Josef verkligen levde. Hela familjen på totalt 70 personer flyttade till Egypten och fick bosätta sig i nordöstra delen, som hette Goshen.

Jakob adopterade Josefs båda söner Manasse och Efraim. Båda fick varsitt stamområde i Israel. Jakob gav alltså Josef en dubbel arvslott i Israel. Jakob, som själv var yngre än sin tvillingbror Esau, var den som på märkliga vägar fått välsignelsen av Isak och löftena av Gud. När han nu välsignade Manasse och Efraim lade han sina händer korsvis, så att hans högra hand lades på Efraims huvud och hans vänstra lades på Manasses. Det hjälpte inte att Josef försökte rätta till det hela för Jakob visste att den yngre Efraim, skulle sättas före Manasse. Detta handlade framförallt stammarna som skulle komma från dem (1Mos 48:12-21).

Egyptisk man som gör olivolja

När Jakob hade dött i Egypten begravdes han i familjegraven i Hebron, enligt hans uttryckliga önskan. Efter Jakobs död blev bröderna rädda att Josef ändå skulle hämnas på dem, för att de sålt honom som slav. Men Josef hade sett Guds stora och övergripande plan: *"Sedan kom också hans bröder och föll ner för honom och sade: 'Vi är dina slavar.' Men Josef sade till dem: 'Var inte rädda. Skulle jag ta Guds plats? Ni menade ont mot mig, men Gud har menat något gott genom det, för att bevara många människor vid liv."* (1Mos 50:18-20).

Sammanfattande tankar

1. Gud har en plan med historien.

När Gud, långt dessförinnan, gjort ett förbund med Abram (Abraham) hade han uppenbarat för honom att han skulle få Kanaans land. Men han uppenbarade också att hans ättlingar skulle komma till ett främmande land och en dag bli förtryckta som slavar. Därefter skulle de befrias. Det var den befrielse som långt senare skedde genom Mose: *"Och Herren sade till Abram: 'Du ska veta att dina efterkommande ska bo som främlingar i ett land som inte är deras där man ska göra dem till slavar och förtrycka dem i fyrahundra år. Men det folk som gör dem till slavar ska jag döma. Sedan ska de dra ut med stora ägodelar."* (1Mos 15:13-14). Detta innebär att när Gud gav drömmarna till Josef så var detta en del av Guds stora plan.

2. Gud står vid sina löften

Det Gud visade Josef genom hans drömmar gick i bokstavlig uppfyllelse, trots att inget tydde på att det var sant. Efter 13 år kom första tecknet på att drömmarna kunde uppfyllas. Och det var först efter 21 år som bröderna för första gången föll ner inför Josef. Det här visar att vi även kan lita på personliga tilltal från Gud. Vi kan hålla fast vid dem i tro på att Gud en dag kommer att uppfylla vad han sagt.

3. Gud var med Josef

Vi läste att trots att allt gick fel, så var Gud med Josef. Han var med honom som slav i Potifars hus och när han satt i fängelse. Det innebär att Gud inte lämnat oss fast vi kanske tycker att allt rasat samman.

Men det är viktigt att inse att mitt i allt som hände så var också Josef med Gud. Josef var med Gud i frestelsens stund, när Potifars fru försökte förföra honom. Josef vandrade med Gud hela tiden, oavsett situationen. Vi kan verkligen se upp till Josef som en förebild.